

drogové informační centrum |
pracovní a sociální agentura |
doléčovací centrum |
terapeutická komunita Němčice |
terapeutická komunita Karlov |
CADAS |
centrum pro osoby v konfliktu se zákonem |
denní stacionář |
poradna pro rodiče |
kontaktní centrum |
terénní programy |

| sananim.cz
| drogovaporadna.cz
| odrogach.cz
| zavislost-info.cz

Situace nákazy u injekčních uživatelů drog

Bc. Martin Strnad
Terénní programy SANANIM

SDÍLENÍ ZABÍJÍ

„POUŽITÁ“
LŽICE

„JETÁ“
JEHLA

„STARÁ“
STRÍKACKA

CITRONKA

„SPINAVÁ“
VODA

„NECHUTNĚJ“
FILTR

„KRVAVĚJ“
KONZELIN

NEMÁŠ
V ČEM ROZDĚLAT?
VEM SI VÍČKO
PO MNĚ, ALE...

POTŘEBUJEŠ
VODU? JEŠTĚ MI
ZBYLO, ŽADNEJ PROBLÉM
BRÁCHO!

CHCEŠ PŮJČIT
BUCHNU?
JASNĚ, PANE!

NA, TADY!
KLIDNĚ SI
MŮŽEŠ VZÍT MOJÍ
LŽIČKU, KÁMO!

PETER
PONTIAC

I KDYŽ JSI V ABSTÁKU, NEZAPOMEŇ NA ZÁSADY BEZPEČNĚHO BRANÍ!
SEBE I SVÉ KÁMOŠE MŮŽEŠ NAKAZIT VIREM „HIV“ NEBO ŽLOUTENKAMI
TYPY „B“ A „C“. A NEJEN TO. TAKÉ ABSCESSY, FLEGMÓNY A VÁŽNÉ
INFEKCE TI MŮŽOU PŘIPRAVIT DOST NEPŘÍJEMNÉ CHVÍLE.

MAINline
DRUGS AND HEALTH

SANANIM

SANANIM

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

strnad@sananim.cz

Faktory ovlivňující rizikové chování

▪ Znalosti

- infekční choroby
- bezpečná aplikace
- pomoc

▪ Postoje a chování

▪ Podmínky

- charakter prostředí
- situace nedostupnosti prostředků pro bezpečnější aplikaci
- situace nedostupnosti drogy

I. Znalosti

- **infekční choroby a způsoby jejich přenosu**
 - přenos krví a sexuálně přenosné choroby (hepatitidy, HIV, syfilis)
 - zdravotní komplikace s nákazou spojené
- **bezpečnější aplikace**
 - způsoby a pravidla bezpečnější aplikace (vhodné prostředky pro aplikaci, vhodná místa k aplikaci, postup bezpečnější aplikace)
- **možnosti odborné pomoci a snižování rizik pro okolí**
 - možnosti výměny injekčního materiálu
 - testování a léčba
 - chování ve vztahu k okolí, pokud k nákaze již došlo
 - Znalost způsobů likvidace infekčního materiálu

II. Postoje a chování

- **postoj a vztah ke své osobě (vlastnímu zdraví)**
 - zpravidla negativní, lhostejnost ke svému zdraví, sebepoškozování, cílená sebeztruktura
- **postoj a vztah ke svému okolí**
 - zpravidla pozitivní, tendence své okolí chránit
- **fatalismus**
 - nákaza je nevyhnutelná součást života IUD
- **mentální specifika**
 - snížený intelekt
 - psychiatrická komorbidity (duální diagnóza)
 - primární/důsledek užívání drog
 - sklony k rizikovému chování, omezená reflexe chování a možných důsledků

- **specifický světónázor**

- No future!
- Alkopunk – kombinace světónázoru a chlástu
- Ihostejnost kombinovaná s oslabenou vůlí a mentální či fyzickou inkompetencí

III. Podmínky

- **charakter prostředí**

- místa se zvýšenou koncentrací IUD
- otevřená drogová scéna - zkrácení aplikace (občané, uniformy)
- uzavřená drogová scéna - zvýšená rizikovost
 - komunitní charakter - rituály a učení, projev důvěry
 - sdílení injekčního materiálu a dalších prostředků k aplikaci
 - ztráta kontroly nad injekčním náčiním (důsledek svinčíku)

▪ **nedostupnost prostředků pro bezpečnější aplikaci**

- nedostupnost fyzická
- nedostupnost ekonomická
- časy, kdy neoperují HR služby
- propuštění po nucené abstinenci (CPZ, detox atd.)
- ztráta zdroje sterilního materiálu (např. zatčení vařiče)
- užití použitého materiálu - aplikace cizí či nalezenou stříkačkou

▪ **nedostupnost drogy**

- společný nákup (skládání se) a následná společná aplikace
- získání již rozdělané drogy od jiného uživatele - přestříkávání
- výplach ze stříkačky či filtrů – vlastní/cizí/nalezené

přestříkávání

výplach

- **specifické prostředí**
- vyšší koncentrace drogově závislých
- **nápravná zařízení**
 - nepříznání závislosti při nástupu
 - nevýhodnost zařazení na tzv. toxičku
- léčebná zařízení
- nedostupný injekční materiál
- aplikace jednou stříkačkou v předem daném pořadí

Zajímavá zjištění

- **specifika partnerských svazků**
- sdílení stříkaček
- nechráněný pohlavní styk
- infekční choroba získaná od partnera není tak zásadní jako identická choroba získaná od jiné (cizí) osoby

- **craving vs. abstinenční syndrom**
 - slabost klientů – nezvládají už pouhou chuť na drogu
 - většinou se k abstínenci nestihnou ani propracovat

- **sex**
 - názor lékařů vs. názor klientů
 - rozlišování anální/vaginální sex
 - obecně sex, kdy se trhá sliznice

Závěr

▪ znalosti

- ohrožení především začátečníci a rekreativatelé
- bourání mýtů

▪ postoje

- posilování kladného vztahu k vlastní osobě a vlastnímu zdraví
- klíčová je změna sebehodnocení a sebevnímání
- šetrnost a ohleduplnost k okolí

▪ podmínky

- rizikovost uzavřené drogové scény – zajištění distribuce dostatečného množství sterilního injekčního materiálu (XTP?)
- specifické prostředí – změna přístupu odpovědných míst

Tak vám teda pěkně děkuju.
Za pozornost.

